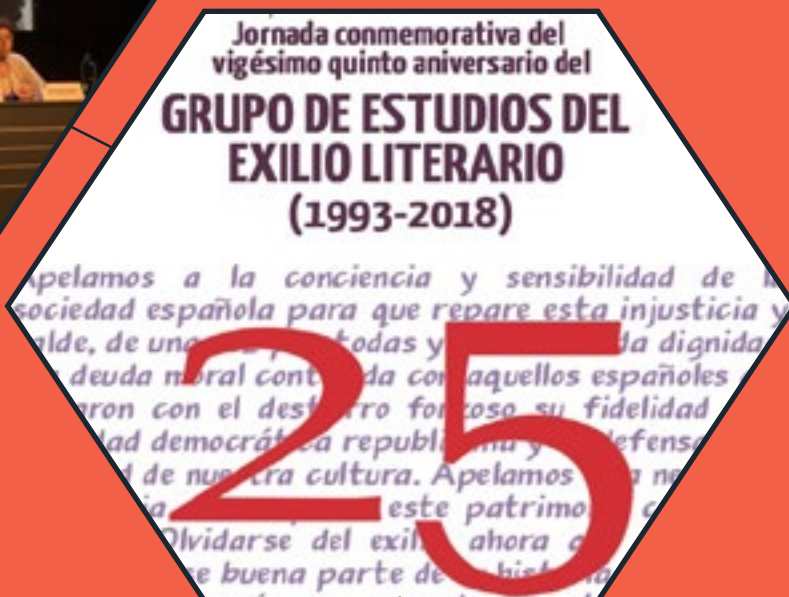


# CENTRE D'ESTUDIS SOBRE DICTADURES I DEMOCRÀCIES

## MEMÒRIA 2018-2019



# CEDID

Centre d'Estudis sobre  
Dictadures i Democràcies

# UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

CEDID-UAB  
**MEMÒRIA 2018-2019**

---

ÍNDEX

---

**PRESENTACIÓ**

MISSATGE DEL DIRECTOR	4
EL CEDID EN XIFRES	5

**PROJECTES I ACCIONS DE RECERCA** 6-7

**TESIS DOCTORALS DIRIGIDES PER  
MEMBRES DEL CEDID** 8-9

**PUBLICACIONS** 10-13

**CONGRESSOS, REUNIONS  
CIENTÍQUES I SEMINARIS**

CONGRESSOS	14-19
SEMINARIS	
• GEXEL	20-22
• GREF	23-26
• CONJUNTS	27

**JORNADES D'ACTUALITZACIÓ  
CIENTÍFICA I DIDÀCTICA** 28-29

**RELACIONS AMB ALTRES  
INSTITUCIONS DE RECERCA I  
INTERNACIONALITZACIÓ** 30-31

**RECURSOS** 32-33

---

## MISSATGE DEL **DIRECTOR**

♦  
*Martí Marín Corbera*

---

Ara fa tot just deu anys, la primavera del 2010, el nostre centre –llavors encara amb la seva denominació fundacional, Centre d'Estudis sobre les Èpoques Franquista i Democràtica, CEFID– va encetar l'elaboració de memòries anuals en les quals es resumia l'essencial de les accions dutes a terme durant l'any anterior en els diversos àmbits que li són propis: el desenvolupament de projectes de recerca finançats en convocatòries competitives o mitjançant convenis, la producció científica – essencialment publicacions– derivada de la tasca dels membres del centre, l'impuls de reunions científiques –congressos, simposis, jornades– i d'accions de difusió, i la formació, particularment –tot i que no exclusiva– de nous investigadors i investigadores.

Al llarg dels anys següents, les memòries van ser el vehicle adient per presentar a les persones i institucions interessades la intensa activitat del centre, dels seus diversos grups i equips de recerca i dels seus investigadors i investigadores. Amb el pas del temps, junt amb el canvi de nom aprovat el 2017 –que reflectia la creixent ampliació temàtica i cronològica de les nostres línies de recerca–, el CEDID va anar abordant també una renovació progressiva dels seus instruments de comunicació: al web <http://centresderecerca.uab.cat/cedid>, que segueix sent una eina central de la nostra visibilitat, s'hi van afegir les xarxes socials (Twitter, Facebook) i el nostre canal de Youtube. I precisament en aquesta línia de renovació s'inscriu el nou format de memòria que ara ens plau presentar-vos i amb el qual aspirem a fer una passa més en la millora de la visibilització de la nostra realitat com a centre. Hem volgut fer-la de consulta més àgil i intuïtiva, sense que perdi riquesa de continguts, més aviat al contrari. Excepcionalment, i com a conseqüència de la prioritització d'altres tasques inajornables que van absorbir les nostres energies el 2019 –i també de la mateixa preparació d'aquest nou format–, enguany oferim una memòria biennial que abasta els 2018 i el 2019. L'any vinent reprendrem la tradicional freqüència anual amb el resum de totes les fites assolides durant aquest 2020.

**MARTÍ MARÍN CORBERA**

*Director del Centre d'Estudis sobre Dictadures i  
Democràcies de la Universitat Autònoma de Barcelona  
(CEDID-UAB)*

---

**EL CEDID**  
EN XIFRES

*Període 2018-2019*

---

**11**

PROJECTES I  
ACCIONS DE  
RECERCA

**35**

CONGRESSOS,  
SEMINARIS I REUNIONS  
CIENTÍFIQUES

**21** TESIS  
DOCTORALS

**50**  
LLIBRES

**103**  
CAPÍTOLS DE  
LLIBRE

**136**  
ARTICLES

---

## PROJECTES I ACCIONS DE RECERCA

---

Durant el bienni 2018-2019 van seguir desenvolupant-se un seguit de projectes i accions de recerca encapçalats per investigadores i investigadors del CEDID, amb la remarcable novetat d'un projecte d'àmbit internacional aprovat just a la darrereria del 2019 i que es desenvoluparà fins a mitjan 2021; és el que encapçala la relació que oferim a continuació:

### 2.1. Projectes internacionals

#### **Memòria i patrimoni de l'exili a l'Euroregió (1936-1945)**

Investigadora principal: Laia Arañó  
Institució finançadora: Euroregió Pirineus Mediterrània  
Referència: APC-2019-13  
Durada: 2020-2021

### 2.2. Projectes finançats pel Mineco/MCIU/MCI

#### **Imaginary of the Future of the Youth(s)**

Investigadora principal: Olívia Gassol (amb Natàlia Cantó)  
Referència: CSO2017-88594-P  
Durada: 2017-2020

#### **La historia de la literatura española y el exilio republicano de 1939: final.**

Investigadors principals: Manuel Aznar Soler i José Ramón López.  
Referència: FFI2017-84768-R.  
Durada: 2018-2020

#### **Transiciones a la democracia en el sur de Europa y en América Latina: España, Portugal, Argentina y Chile**

Investigadors principals: Carme Molinero i Pere Ysàs  
Referència: HAR2015-63657-P  
Durada: 2016-2019

#### **Perfiles de la extrema derecha europea en la posguerra fría. Tendencias transideológicas y transversalidad de las bases sociales**

Investigador principal: Francesc Veiga  
Referència: HAR2015-68452-P  
Durada: 2016-2018

### 2.3. Grups de Recerca Consolidats (GRC) reconeguts per l'Agaur (Generalitat de Catalunya)

#### **Grup de Recerca sobre l'Època Franquista (GREF)**

Coordinador del Grup: Pere Ysàs  
Referència: 2017 SGR 169 (finançat)

#### **Grupo de Estudios sobre el Exilio Literario (GEXEL)**

Coordinador del grup: Manuel Aznar Soler  
Referència: 2017 SGR 1324 (finançat)

#### **Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània (GELCC)**

Coordinador del grup: Francesc Xavier Vall i Solaz  
Referència: 2017 SGR 590

#### **Grup d'Estudi de la Traducció Catalana Contemporània (GETCC)**

Coordinadora del grup: Montserrat Bacardí Tomàs  
Referència: 2017 SGR 1155

### 2.4. Altres projectes

#### **Projecte de recerca i publicació *Francesc Montserrat, alcalde de Les Franqueses***

Investigadors responsables: Martí Marín i Helena Saavedra  
Contracte amb l'Ajuntament de Les Franqueses del Vallès  
Durada: 2017-2019

#### **Projecte de recerca i publicació *Julio Muñoz Ramonet i el seu temps***

Investigadora responsable: Carme Molinero  
Contracte amb la Fundació Julio Muñoz Ramonet  
Durada: 2017-2018

---

## TESIS DOCTORALS

### DIRIGIDES PER MEMBRES DEL CEDID

---

El nombre de tesis dirigides per membres del CEDID i presentades durant el bienni 2018-2019 –un total de vint-i-una– testimonia, sense necessitat de més comentaris, la capacitat formativa dels equips i investigadors del centre. La relació que trobareu a continuació inclou els enllaços a totes aquelles que ja estan lliurement obertes a consulta a Internet.

#### **ALQUÉZAR, CRISTINA**

El relato de la transición en las memorias políticas de la élite franquista “reformista” (1975-1990).

Data de lectura: 19/01/2018

Director: Pere Ysàs (amb Ignacio Peiró)

#### **RAMÍREZ ORTIZ, MANUEL**

Conmemorar Catalunya: 1714 y la cuestión catalana

Data de lectura: 24/04/2018

Director: Joan B. Culla

#### **CÚRIA, ÁLVARO**

Heirs of the Wall: A Comparative Analysis of the Public Reaction of Five Southern European

Data de lectura: 23/05/2018

Director: Manuel Loff

#### **SCHMUTZ, CHRISTINE WILHELMINE**

La dimensión crítica del teatro de Roger Bernat, René Pollesch y Christina Schmutz / Frithwin Wagner-Lippok. Uso de texto y reflexión crítica en la conjunción de teoría y práctica. Una aproximación fenomenológica a Numax-Fagor-Plus, Kill Your Darlings! Streets of Berladelphia y els suplicants// conviure a bcn.

Data de lectura: 25/05/2018

Director: Francesc Foguet i Boreu

#### **AGUAYO ORTIZ, XAVIER**

La Immigració a la ciutat de Lleida durant el segle XX: el punt d'inflexió del franquisme. Estudi d'un impacte demogràfic i urbanístic sense precedents

Data de lectura: 30/05/2018

Director: Martí Marín

#### **ESTEVE JUÁREZ, LUIS ANTONIO**

De Manuel Culebra a Manuel Andújar: la formación de un escritor. Estudio y edición de sus escritos periodísticos (1928-1939).

Data de lectura: 29/06/2018

Director: Manuel Aznar Soler

#### **SUKHANKIN, SERGEY**

Brigade to Nowhere: Kaliningrad on Geopolitical Map Between Russia and Europe

Data de lectura: 02/07/2018

Director: Francisco Veiga

#### **TRALLERO CORDERO, MAR**

María Dolores Arana. El exilio literario republicano español de 1939 desde una perspectiva feminista

Data de lectura: 09/07/2018

Director: Manuel Aznar Soler



### **HERMANN, LEE**

Totalitarian Dynamics, Colonial History, and Modernity: The US South after the Civil War.

Data de lectura: 03/09/2018

Director: Francisco Morente.

### **FERRER GONZÁLEZ, CRISTIAN**

Espais d'oposició al franquisme més enllà de la Gran Barcelona. Una anàlisi regional a través del Partit Socialista Unificat de Catalunya (Tarragona, 1956-1977).

Data de lectura: 12/09/2018

Director: Pere Ysàs

### **ORTEGA GARZÓN, SANDRA MARÍA**

De hombres y de bestias. Figuras animales de lo político en el teatro colombiano contemporáneo.

Data de lectura: 21/09/2018

Director: Francesc Foguet i Boreu (codirecció amb Sandra Camacho López)

### **COSTA, CATARINA**

O Instituto Moçambicano. Uma Americana na FRELIMO.

Data de lectura: 16/10/2018

Director: Manuel Loff (con Isabel Casimiro).

### **MARCO PALAU, FRANCESC**

Més enllà del Sènia. Partits polítics catalans i valencianisme fusterià: evolució dels vincles (1980-2017).

Data de lectura: 16/10/2018

Director: Joan B. Culla

### **JOUTET, KARIM**

Catalanité et « immigration » espagnole dans le discours politique et intellectuel catalan du XXe siècle : genèse et évolution

Data de lectura: 19/11/2018

Director: Martí Marín (codirecció amb Monique Güell)

### **MESTRE I PRATDEPÀDUA, MARIA**

El primer catalanisme a les Terres de l'Ebre: Francesc Mestre i Noè

Data de lectura: 16/07/2019

Director: Borja de Riquer

### **GIMENO IGUAL, JOAN**

Situar el hoy en el mañana. Comisiones Obreras en la Transición y la democracia, 1976-1991

Data de lectura: 18/09/2019

Director: Pere Ysàs

### **ESTARLICH REQUENA, JORDI**

La Falange inquieta. La reafirmació política de Falange dins el règim franquista als anys cinquanta

Data de lectura: 28/10/2019

Directora: Carme Molinero

### **ESTANY FREIRE, LARA**

La censura franquista i la traducció de narrativa al català als anys seixanta del segle XX.

Data de lectura: 08/11/2019

Directora: Montserrat Bacardí

### **YOUSFI LÓPEZ, YASMINA**

La labor teatral de Josefina Plá: una escritora en la frontera

Data de lectura: 12/11/2019

Director: Manuel Aznar Soler

### **LÁZARO SANZ, ESTHER**

"Nací para escribir teatro". Presentación y estudio de la obra dramática inédita de Max Aub

Data de lectura: 20/11/2019

Director: Manuel Aznar Soler

### **CORTÉS JIMÉNEZ, CRISTIÁN JOSUÉ**

La dramaturgia contemporánea en México (1984-2015): archipiélagos, edición y autores.

Data de lectura: 20/12/2019

Director: Francesc Foguet i Boreu

## PUBLICACIONS

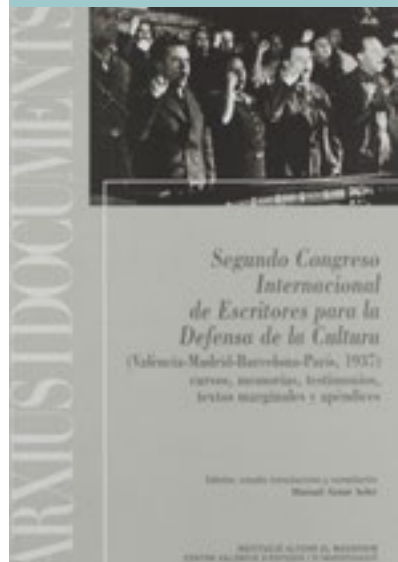
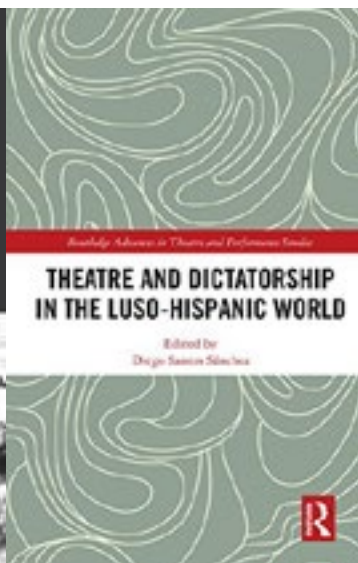
2018-2019

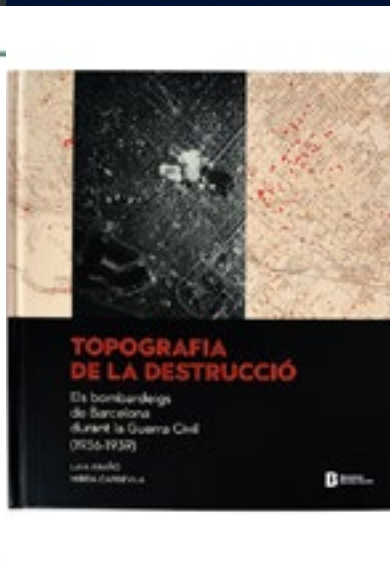
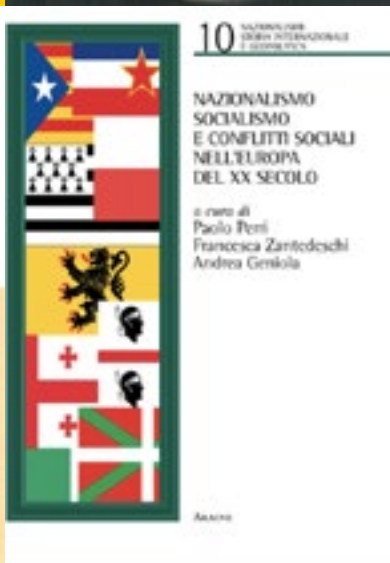
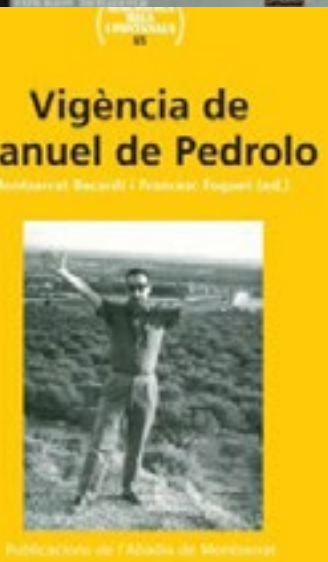
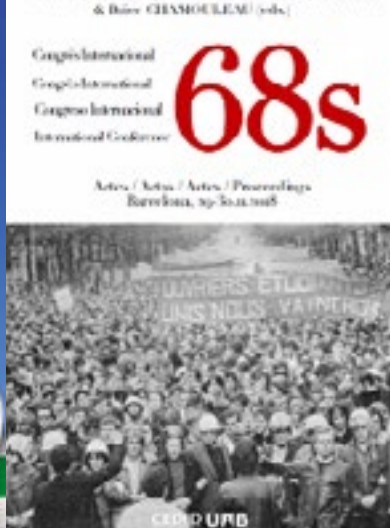
Les publicacions en forma de llibres, capítols de llibre i articles constitueixen la principal plasmació de l'activitat de recerca de les investigadores i els investigadors del CEDID. Durant el bienni 2018-2019 s'ha publicat un total de 50 llibres, 103 capítols i 136 articles dels quals són autors membres del centre. Se'n pot consultar el detall a:

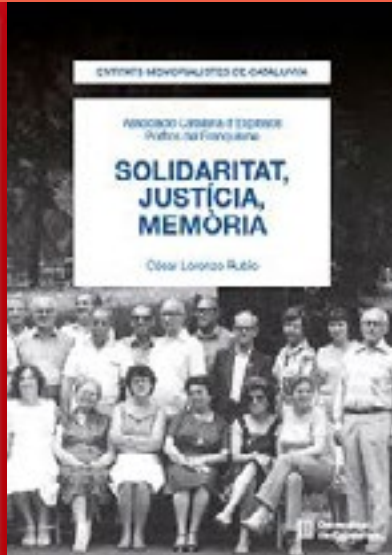
**LLIBRES**

**CAPÍTOLS  
DE LLIBRE**

**ARTICLES**



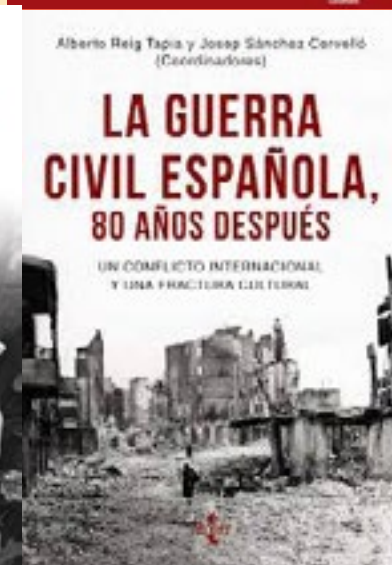
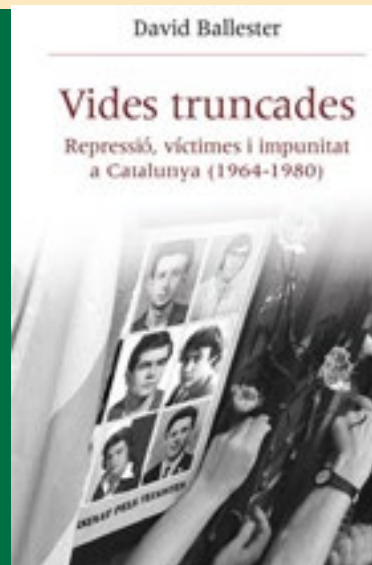




TREBALLS DE LA SOCIETAT CATALANA DE LLENGUA I LITERATURA, 16

CONSTELLACIÓ TASIANA:  
CONTEXTOS I RELACIONS

Edició a cura de  
MONTSERRAT BACARDÍ I FRANCESC FOGUET



**La corrupción política en la España contemporánea**

Boja de Rosas, Joan Lluís Pineda, Francisco Gorría Ruil, Edú Ferrán Toledoño y Oriol Luján (eds.)



ISBN 978-84-17-00000-0



**Del somni republicà a la foscor de la dictadura**

Francese Montserrat Fontcuberta, alcalde de les Franqueses (1936-1938)

Hèctor Sanjaume Miquel

**Da Descolonização ao Pós-colonialismo: perspectivas pluridisciplinares**

UNIVERSIDADE DO PORTO  
FESTO INDEPENDÊNCIA 2021



UNIVERSIDADE DO PORTO

ISBN 978-972-991-000-0



Margarite Xirgu

**Epistolario**

Edició de Manuel Azor Soler y Francesc Argent i Ferrer



BIBLIOTECA DEL EXILI

CARMÉ MOLINERO  
PERE YSÀS

**LA TRANSICIÓN**  
HISTORIA Y RELATOS



**MUÑOZ RAMONET**

RETRAT D'UN HOME  
SENSE IMATGE

Edició de Manuel Azor Soler



comanegra

Óscar Pérez Solís  
**UN VOCAL ESPAÑOL EN LA KOMINTERN**

Y OTROS ESCRITOS SOBRE LA RUSA SOVIÉTICA

Edició i introducció de Divesc Fort



ESTADAMENTO

**Maria Dolors Orriols, viure i escriure**

Montserrat Borràs



edició de Manuel Azor Soler  
**La literatura dramática del exilio republicano de 1939**

I



BIBLIOTECA DEL EXILI



**LOS FASCISMOS ESPAÑOLES**

Juan María Thomàs  
Nueva edición actualizada

Ariel



Martí Marín

**¡HA LLEGADO ESPAÑA!**

La política del franquismo a Catalunya (1938-1977)



**UNA HISTÒRIA DE DONES EN LLUITA**

LA COMPLEXIVITAT LABORAL EN EMPRESES TÈXTILS MULTINACIONALS (1961-1980)

Argelès de la Serra Bonté

URV ARCA EDITORS

URV

**EN EL LABERINTO**

LOS DERECHOS DEL SUR DE EUROPA (1945-1980)

Georg Ley, Andrés Miquel, Andrea Gargani, Javier López, Edoardo Vigna, (eds.)  
Miguel Ángel, Inés María López, Arias Cans, Domingo Martínez, Lucía Borrás



CONJUNTO EDITORIAL

Francisco Veiga, Carlos González Villa, Steven Forti, Alfredo Sasso, Jelena Prokopjevic, Ramón Miles

**PATRIOTAS INDIGNADOS**

Sobre la nueva ultraderecha en la Posguerra Fría  
Nacionalismo, postfascismo y neofascismo



Alianza editorial

**FRANQUISME, SUBURBALITZACIÓ I DICTADURA A CATALUNYA**  
SABADELL 1939-1962, UN CAS PARADIGMÀTIC

Martí Marín Corbera



URV



**BOMBS OVER BISCAY, BARCELONA AND DRESDEN (1937-1945)**

From the Spanish Civil War to the Second World War

Juan María Thomàs (coord.), Josep Ismael Aguiló, Emma Arribas Maza

URV

## CONGRESSOS, REUNIONS CIENTÍFIQUES I SEMINARIS

En aquesta secció es relacionen, en primer lloc, les reunions científiques de diversos formats que durant el bienni 2018-2019 han estat impulsades pel CEDID i els seus grups de recerca, en molts casos en col·laboració amb altres institucions de recerca i sovint amb caire internacional; un segon apartat està dedicat a les sessions dels Seminaris Permanents del Grupo de Estudios del Exilio Literario (GEXEL) i el Grup de Recerca sobre l'Època Franquista (GREF), ambdós amb una trajectòria consolidada de fa molts anys, en els quals es presenten i se sotmeten a debat recerques i obres en curs o tot just acabades.



---

## CONGRESSOS

### I ALTRES REUNIONS CIENTÍFIQUES

---

**9  
FEBRER  
2018**

#### **Jornada commemorativa 25è aniversari del GEXEL**

Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB

Organitza: GEXEL-CEDID

Programa

#### **Congrés Epistolarios del extremo. Campos, cárceles y exilios en el siglo XX**

Universidad de Alcalá de Henares

Organitzen: GEXEL-CEDID, CEME-UNED i SIECE-LEA

Programa

**11-12  
JUNY  
2018**

**25 a 27  
OCTUBRE  
2018**

#### **Congrés Per definir la nova ultradreta internacional, 1985-2017 – Un exercici d'Història Actual**

Barcelona

Organitza: Grup de Recerca en Història Actual (GreHA-CEDID)

Programa

#### **Jornades internacionals Max Aub: Biografía, diarios y ensayos. Homenaje a la memoria de Federico Álvarez**

Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB

Organitza: GEXEL-CEDID

Col·laboren: Generalitat Valenciana, Fundación Max Aub, Departament de Filologia Espanyola (UAB), Facultat de Filosofia i Lletres (UAB)

Programa

**19-20  
NOVEMBRE  
2018**

## Congrés internacional 68s

El Born CCM, Barcelona

Organitzen: Grup de Recerca sobre l'Època Franquista (GREF-CEFID), Projet de Recherche « Les non-lus de la contestation en Péninsule Ibérique, Espagne-Portugal, 1926-2011 », Université Paris Lumières i El Born CCM.

29-30  
NOVEMBRE  
2018

ACTIVITATS

Programa (català) / Programa (castellano) / Programme (français) / Program (English)





## ASSOCIADES AL CONGRÉS DESENVOLUPADES DURANT 2018 I 2019

### Cicle de conferències: 1968, a una i altra banda dels Pirineus.

Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, 23 de març de 2018

- El 68 francès, una revolució que tan sols va esclatar?, a càrrec de Brice Chamouveau (Université Paris 8)
- 1968 i/a la societat espanyola, a càrrec de Jaime Pastor (UNED)

[Programa](#)

### Cicle de cinema Els 68

- 20 de novembre de 2018: *Mai 68, la belle ouvrage*
- 27 de novembre de 2018: *L'île de Mai*

Auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB

Organitza: CEDID-UAB, amb el suport del Deganat de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB

[Programa complet](#)

[Filmografia bàsica sobre el 68 francès](#)

### Exposició a la Biblioteca d'Humanitats de la UAB

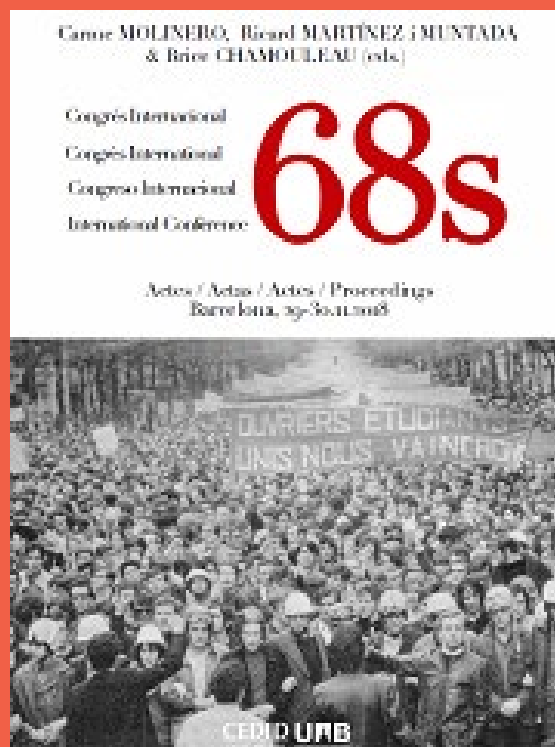
#### 68s: moviments socials

20 de novembre a 15 de desembre de 2018

[Guia de lectura](#)

### Publicació de les actes del congrés:

Accés al llibre clicant sobre la imatge



**10-12  
ABRIL  
2019**

## **Congrés internacional Escripures de l'exili republicà de 1939 i els camps de concentració. 80 anys després**

MUHBA Plaça del Rei i MUHBA Vil·la Joana, Barcelona.

Organitzen: Grupo de Estudios del Exilio Literario (GEXEL-CEDID), amb la col·laboració del Museu d'Història de Barcelona (MUHBA)

Programa



## **Col·loqui/Jornades III Coloquio Internacional sobre Violencia Política en el Siglo XX / IV Jornadas de Trabajo de la Red de Estudios sobre Represión y Violencia Política (RER)**

Rosario, Argentina

**24-26  
ABRIL  
2019**

Organitzen: Red de Estudios sobre Represión y Violencia Política (RER) - Red Internacional sobre Violencia Política (International Network of Political Violence)

Amb la col·laboració de: Núcleo de Estudios Contemporáneos / Universidade Federal Fluminense (NEC/UFF) – Instituto de Historia Contemporânea / Universidade Nova de Lisboa (IHC-NOVA/FCSH) – Centre d'Estudis sobre Dictadures i Democràcies / Universitat Autònoma de Barcelona (CEDID/UAB)

Programa

Actes I Col·loqui (Lisboa, 2015)

**19-20  
SETEMBRE  
2019**

## **Jornades internacionals Transicions a la democràcia al sud d'Europa i a l'Amèrica Llatina: Espanya, Portugal, Argentina i Xile**

Organitza: Grup de Recerca sobre l'Època Franquista (GREF-CEDID)  
Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, 19 i 20 de setembre de 2019  
[Programa](#)

**11-13  
OCTUBRE  
2019**

## **II Congrés Les altres protagonistes de la Transició. Mobilitzacions socials i esquerra radical**

Barcelona  
Amb la col·laboració de: CEDID-UAB, CEMS-UPF, Fundació Salvador Seguí i Ateneu Popular de Nou Barris

[Programa i altres informacions](#)  
[Continguts i actes de la primera edició \(Madrid, 2017\)](#)



**28-29  
NOVEMBRE  
2019**

## **Seminari interuniversitari Los gobernadores civiles durante el franquismo: gobernación, red gubernativa y personal político**

Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, 28-29 de novembre de 2019  
Organitzen: Departamento de Historia Contemporánea de la Universidad de Sevilla i Grup de Recerca sobre l'Època Franquista (GREF-CEDID)  
[Programa](#)



## **VI Congrés internacional Puentes de diálogo entre el exilio republicano de 1939 y el interior**

Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB  
Organitza: Grupo de Estudios del Exilio Literario (GEXEL-CEDID)  
[Programa](#)

**18-20  
DESEMBRE  
2019**

### **Activitat associada:**

Cloenda del Congreso Plural Ochenta Años Después  
Cotlliure, 21 de desembre de 2019

[Programa](#)

---

## SEMINARIS PERMANENTS DEL GEXEL I DEL GREF

---

# GEXEL

***El hombre que se creía Vicente Rojo, novel·la de Sònia Hernández.***

A càrrec de: Sònia Hernández, Juan Antonio Masoliver Ródenas (University of Westminster) i Miguel Ángel Hernández Navarro (Universidad de Murcia)  
Data: 22 de febrer de 2018

***Entre alambradas y exilios. Sangrías de las Españas y terapias de Vichy***

A càrrec de José María Naharro-Calderón (autor del llibre d'aquest títol i catedràtic de la University of Maryland)  
Data: 20 de març de 2018

***Memòria de l'exili mexicà, 1943-1956 (Cossetània, 2017), d'Artur Bladé i Desumvila***

A càrrec de Francesc Foguet i Boreu i Artur Bladé Font.

***El teatro catalán en el exilio republicano de 1939 (Renacimiento, 2016), de Francesc Foguet i Boreu***

A càrrec de Yasmina Yousfi López i del mateix autor.

***Els cants de l'èxode. Figuracions poètiques de l'exili republicà de 1939 (Documenta Universitària/Càtedra Walter Benjamin, 2016), de Jordi Julià***

A càrrec d'Arnau Sala Sallent i del mateix autor.

Data: 3 de maig de 2018

## **Viajes de ida (novela histórica), de Carlos Blanco Aguinaga**

Amb les intervencions d'Alda Blanco (San Diego State University), Joseba Buj Corrales (Universidad Iberoamericana) i Mario Martín Gijón (Universidad de Extremadura)

Data: 11 de juliol de 2018

## **Cine y exilio republicano de 1939**

Projecció de:

*En el balcón vacío*, pel·lícula de José Miguel García Ascot (1962)

*Y yo entonces me llevé un tapón (Memoria compartida En el balcón vacío)*, documental d'Alicia Alted, M<sup>a</sup> Luisa Capella i Dolores Fernández (2012)

Intervencions de:

José Luis Castro de Paz (Universidade de Santiago de Compostela)

Juan Rodríguez (GEXEL-CEDID)

Data: 22 de gener de 2019

## **El exilio heredado de Bárbara Jacobs**

Coordinadora: Sònia Hernández


Participants: Bárbara Jacobs i Pere Sureda

Data: 4 de febrer de 2019

**SEMINARIO PERMANENTE DEL GEXEL**

José María Naharro-Calderón  
*Entre afambradas y exilios. Sangrías de "las Españas" y terapias de Vichy (2017)*


20 de marzo de 2018, 16:00 h.  
Facultat de Filosofia i Lletres, Aula 214



Con la participación de:

José María Naharro-Calderón  
(Catedrático de Literatura española, University of Maryland)

Organiza



**SEMINARIO PERMANENTE DEL GEXEL**

Carlos Blanco Aguinaga  
*VAJES DE IDA (NOVELA HISTÓRICA) (2018)*  
11 de julio de 2018, 17:00 h.

Facultat de Filosofia i Lletres, Sala de Juntes



Con la participación de:

Alda Blanco (San Diego State University)  
Joseba Buj Corrales (Universidad Iberoamericana)  
Mario Martín Gijón (Universidad de Extremadura)

Organiza



## El regreso editorial de la exiliada Luisa Carnés

A càrrec d'Antonio Plaza Plaza (investigador)

Data: 1 de març de 2019

## Tres generaciones de exilio y literatura: Josep Espinasa Massagué, alcalde republicano de Montcada i Reixac; Juan Espinasa Closas, profesor y escritor de origen español; y José María y Tatiana Espinasa Yllades, escritores

Trobada amb José María Espinasa, poeta, editor i director del Museo de la Ciudad de México

Coordinada per Sònia Hernández

Data: 30 d'abril de 2019

## Las Sinsombrero del exilio republicano de 1939

Amb la participació de Tània Balló, productora i directora de cinema

Data: 27 de juny de 2019

## Entre exilios y asideros, entre dar cuenta y sonar


A càrrec d'Alain Derbez, escriptor i saxoservidor

Data: 11 de novembre de 2019

**SEMINARIO PERMANENTE DEL GEXEL**

**ALAIN DERBEZ**  
(escritor y saxoservidor)

**Entre exilios y asideros,  
entre dar cuenta y sonar**



11 de novembre de 2019, 16:00 h.  
Facultat de Filosofia i Lletres, Sala de Juntes

ORGANITZA

**25 GEXEL CEDID UMB**  
2019

**SEMINARIO PERMANENTE DEL GEXEL**

**La literatura catalana  
de l'exili republicà de 1939**  
Modera: Maria Campillo

**Presentació dels llibres:**

 Actur Bladi i Desumada. Números de Feuille mexicà, 1945-1956.  
Barcelona, Casseta, 2017.  
Presentació: Francesc Foguet i Barrio i Actur Bladi Font.

 Francesc Foguet i Barrio, El teatro catalán en el exilio  
republicano de 1939, Lleida, Encuentro, Biblioteca del Exilio,  
2016.  
Presentació: Yacintina Teixidor López i Francesc Foguet i Barrio.

 Jordi Julià, El cuento de Tinsola. Figuras clave poéticas de l'exili  
republicà de 1939. Osona, Documenta, Universitat, Càtedra  
Walter Benjamin, Lleida i Exili, 2016.  
Presentació: Arnau Sala Soler i Jordi Julià.

3 de maig de 2018, 17:30 h.  
Aula P2-E  
Facultat de Psicologia  
Universitat Autònoma de Barcelona

Organitza:

**25 GEXEL CEDID UMB**  
2018

# GRAF

## Las izquierdas y la democracia en los 70: el Eurocomunismo y su relación con la transición democrática en Brasil

A càrrec de Victor Strazzeri (Historical Institute of the University of Bern)

Data: 30 de gener de 2018

## La depuración de empleados públicos durante la última dictadura militar argentina (1976-1983)

A càrrec de Mariana Ponisio (Universidad Nacional de Rosario)

Data: 6 de març de 2018

## La huelga general del 14-D de 1988 y la “nueva” agenda de la historiografía social: retos y perspectivas

A càrrec de: Sergio Gálvez Biesca (Instituto Ibero-Americano de La Haya)

Data: 25 d'abril de 2018

## “La democracia como meta”. El movimiento sindical chileno contra el régimen de Pinochet (1973-1990).

A càrrec de: Rodrigo Araya Gómez (Universidad Academia de Humanismo Cristiano, Xile / CEDID-UAB)

Data: 23 de maig de 2018



## **L'antifranquisme més enllà de la Gran Barcelona. Una mirada des de Tarragona (1956-1977)**

A càrrec de: Cristian Ferrer González (GREF-CEDID-UAB)

Data: 7 de juny de 2018

## **Las relaciones entre España y China: tiempo de transición (1973-1995)**

A càrrec de: Andrés Herrera-Feligreras (Universidad Pública de Navarra)

Data: 9 d'octubre de 2018

## **Autoritarismo y desarrollismo durante la Guerra Fría: el modelo franquista y su proyección en la Argentina de los 60**

A càrrec de: María Carolina Ferraris (Universidad Nacional de Cuyo, Mendoza)

Data: 6 de novembre de 2018

## **“Después de Franco, las instituciones”: transición y ¿cambio? desde los ayuntamientos (1958-1979)**

A càrrec de Juan Carlos Colomer (Universitat de València)

Data: 22 de gener de 2019

## **La construcción de la memoria social de la transición chilena, 1990-1998**

A càrrec de Cristina Moyano (Universidad de Santiago de Chile)

Data: 20 de febrer de 2019







## La radicalización fascista de las derechas y la emergencia del antifascismo en la Península Ibérica

A càrrec de Manuel Loff (Universidade do Porto)

Data: 10 d'abril de 2019

## La construcció de l'espai socialista a Catalunya, 1945-1982

A càrrec de Jaume Muñoz Jofre (UAB)

Data: 7 de maig de 2019

## "Que la democracia entre en las empresas". La construcció de les CCOO durant la transició i la democràcia (1976-1989)

A càrrec de: Joan Gimeno Igual (GREF-CEDID-UAB)

Data: 6 de juny de 2019



## **La Falange inquieta. La reafirmació política de Falange dins el règim franquista als anys cinquanta.**

A càrrec de Jordi Estarlich (GREF-CEDID-UAB)

Data: 22 d'octubre de 2019

## **¡Ha llegado España! La política del franquisme a Catalunya (1938-1977)**

A càrrec de Martí Marín (GREF-CEDID-UAB)

Data: 29 d'octubre de 2019

## **Comunismo y cuestiones nacionales en España: 1921-1982**

A càrrec de: Diego Díaz Alonso (Universidad de Oviedo)

Data: 19 de novembre de 2019



Alfons Cervera  
**La noche en que los Beatles  
llegaron a Barcelona**



 Piel de Zapa

 CEDID UAB  @CEDID\_UAB  @cedidab  
<http://centresderecerca.uab.cat/cedid/>

**A propòsit de**  
***La noche en que los***  
***Beatles llegaron a***  
***Barcelona,***  
**d'Alfons Cervera**

- ALFONS CERVERA (autor) • MARTÍ MARÍN (UAB)
- JUAN ANTONIO MASOLIVER RÓDENAS (crític literari) • MIGUEL RIERA (editor)
- JAVIER TÉBAR (Fundació Cipriano García)

Sala d'Actes  
Facultat de Filosofia i Lletres  
16 d'octubre de 2018, 16h

Sessió conjunta de seminaris:

**GEXEL**  
Grup de Estudi del Text Lliterari

**GREF**  
Grup de Recerca sobre  
l'Ètica i l'Estètica

**CEDID UAB**  
CENTRE D'ESTUDIS I D'INVESTIGACIÓ

## SESSIÓ CONJUNTA GEXEL-GREF

### **A propòsit de *La noche en que los Beatles llegaron a Barcelona*, d'Alfons Cervera**

Amb les intervencions de: Alfons Cervera (autor), Martí Marín (UAB), Juan Antonio Masoliver Ródenas (crític literari), Miguel Riera (editor) i Javier Tébar (Fundació Cipriano García)

Data: 16 d'octubre de 2018

---

## JORNADES D'ACTUALITZACIÓ CIENTÍFICA I DIDÀCTICA

---

Les Jornades d'actualització científica i didàctica, que es van començar a celebrar el 2008, constitueixen un valuós bagatge en la trajectòria del nostre centre i una destacada mostra del nostre esforç de transferència de coneixements i formació, en aquest cas adreçada principalment – encara que no de manera exclusiva- al professorat d'Educació Secundària (historial de les Jornades). Després d'una aturada el 2018 –dictada per la necessitat de revisar-ne el funcionament-, les Jornades es van reprendre el 2019 amb un nou model de coorganització, ara amb la Fundació Carles Pi i Sunyer d'Estudis Autonòmics i Locals, que en va ser la seu. Heus ací el programa de l'11<sup>a</sup> edició, que va inaugurar aquesta nova etapa:

### LA NOVA EXTREMA DRETA A EUROPA I ELS ESTATS UNITS

**Coordinació:**  
Francisco Veiga

**Barcelona,  
1 a 5 de juliol de 2019**



Manifestació de l'extrema dreta al Quebec, c. 2017. (Radio-Canada.)

## Objectius:

En els darrers trenta anys, des del final de la Guerra Freda i sobretot amb el començament de la Gran Recessió de 2008, ha tingut lloc un repunt de la ultradreta i el nacionalisme radical, que moltes vegades han volgut marcar distàncies amb els models del passat. Aquest curs oferirà, per una banda, una visió i propostes interpretatives de caire general sobre aquest procés i, per una altra, un seguit de mirades a diversos casos nacionals, tot proporcionant, en conjunt, eines i elements per identificar les noves formes i variants del fenomen estudiat.

### Programa:

#### DILLUNS 1

**En l'era del postfeixisme. Tipificació de les noves i velles modalitats d'ultradreta.**

Francisco Veiga (Universitat Autònoma de Barcelona)

**L'herència del franquisme. Mite i realitat.** Carme Molinero (Universitat Autònoma de Barcelona)

#### DIMARTS 2

**Models de l'Est. La influència de la ultradreta sorgida del col·lapse del bloc soviètic a Europa occidental.** Francisco Veiga (Universitat Autònoma de Barcelona)

**El llenguatge de la dreta a Twitter.** Barbara De Cock (Université Catholique de Louvain)

#### DIMECRES 3

**La postveritat i l'Alt Right: comunicació i cultura política a la nova extrema dreta nordamericana.** Marcos Reguera (Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea)

**Espanya i Catalunya: de la vella a la nova ultradreta.** Xavier Casals (Universitat Ramon Llull)

#### DIJOUS 4

**Evolució i canvi en el Front Nacional francès.** Ferran Gallego (Universitat Autònoma de Barcelona)

**Itàlia: Del neopopulisme a la nova ultradreta.** Steven Forti (Universitat Autònoma de Barcelona)

#### DIVENDRES 5

**L'extrema dreta grega: què té i què no té de nou.** Juan Carmona Zabala (Vienna University of Economics and Business)

**El pensament econòmic de la nova ultradreta. Del "proteccionisme intel·ligent" de Le Pen al neoliberalisme autoritari de Vox.** Guillermo García Crespo (Universitat Autònoma de Barcelona)

---

## RELACIONS AMB ALTRES INSTITUCIONS DE **RECERCA I INTERNACIONALITZACIÓ**

---

El CEDID i els seus equips acumulen ja una llarga tradició de col·laboració amb altres grups i institucions de recerca, la qual inclou de manera creixent una marcada dimensió internacional. Aquesta es pot constatar tant en els diversos **projectes de recerca** relacionats a la secció 2 com en les **reunions científiques** recollides a la secció 5: la internacionalització es reflecteix en el ventall d'institucions organitzadores o finançadores, en els equips que duen a terme les accions i en les temàtiques que s'hi aborden.

El centre segueix impulsant la **International Association Strikes and Social Conflicts (IASSC)**, de la qual va ser cofundador junt amb prestigioses institucions com l'Institut Internacional d'Història Social de Amsterdam (Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis de Amsterdam, IISG), la Maison des Sciences de l'Homme de Dijon (França), l'Arxiu de la Socialdemocràcia de la Friedrich Ebert Stiftung (Alemanya), l'Instituto de História Contemporânea (Universidade Nova de Lisboa) o l'Arquivo Edgar Leuenroth (Campinas, Brasil).

Igualment, el CEDID forma part des del 2015 de la **Xarxa Internacional sobre Violència Política / International Network on Political Violence**, que impulsa els Col·loquis Internacionals sobre Violència Política. Fins al moment present se n'han celebrat tres edicions: Lisboa (2015), Nitéroï (2017) i Rosario (2019). El mateix 2019, la xarxa va proposar al CEDID que n'organitzés la quarta i el centre va entomar el repte: se celebrarà el juny del 2021. Actualment s'està treballant en els preparatius junt amb altres institucions i ja se n'ha publicat la primera circular.

També el 2019, el CEDID s'ha integrat a la **Red Científica para el Estudios de los Fascismos, Autoritarismos, Totalitarismos y Transiciones a la Democracia (REFAT)**, que agrupa diverses institucions universitàries de recerca del Brasil, Espanya, Itàlia i Portugal. REFAT va celebrar el seu XII Congrés Internacional a Pontevedra els dies 16 a 17 d'octubre de 2019.

El centre treballa igualment en la formalització de les relacions entre la UAB i altres institucions universitàries. A la llista de **convenis internacionals** subscrits en anys anteriors –Universidad de Chile (2007), Università di Bologna (2008), Università degli Studi Roma Tre (2009), Universidade do Porto (2010), Université Paris 8 (2012)- s'hi ha afegit el 2019 el que s'ha signat amb la Universidad de Santiago de Chile.

Les relacions cada cop més intenses amb altres institucions i grups de recerca es tradueixen també en un nombre creixent d'**estades de recerca** realitzades en el marc del nostre centre per investigadores i investigadors externs. Només durant el bienni 2018-2019, el CEDID ha acollit: Juan Andrade (Universidad de Extremadura), Marcelo Casals Araya (Universidad Adolfo Ibáñez, Xile), Abril Castagnola (Universidad Nacional de Rosario, Argentina), Pelin Doygun (Middle East Technical University, Turquia), María Carolina Ferraris (Universidad Nacional de Cuyo, Argentina) i Cristina Moyano (Universidad de Santiago de Chile).

---

## RECURSOS

---

Junt amb les accions de recerca, debat científic i formació, el CEDID s'esforça per construir eines i recursos que, oberts a consulta pública, resultin útils per a la tasca d'altres investigadores i investigadors, alhora que contribueixen a eixamplar la difusió dels resultats de la recerca pròpia. Heus-ne ací les expressions principals:

### **Base de dades "Catalunya durant el franquisme".**

Elaborada amb la participació d'un centenar d'especialistes en el període, agrupa prop de 700 registres sobre organitzacions, institucions, biografies, fenòmens i esdeveniments viscuts durant l'etapa franquista a Catalunya. El seu disseny tècnic permet cerques per paraules clau generals, títol de l'entrada, per organitzacions, noms, descriptors temàtics, fenòmens o esdeveniments, així com per la conjunció de diferents vectors de cerca. Està oberta a consulta online:

**[Accés a la base de dades](#)**

### **Base de dades "L'esquerra a la Transició"**

Un equip de recerca del nostre centre va desenvolupar entre 2013 i 2015 el projecte *La izquierda en la Transición española* (HAR2012-31431), finançat pel Mineco. Entre els productes del projecte destaquen la construcció d'una base de dades bibliogràfica amb prop de 300 entrades i la confecció d'una llista amb tots els arxius i fons documentals consultats. Totes dues eines es poden consultar online:

**[Accés a la base de dades i a la relació d'arxius i fons documentals](#)**



## Portal del CEDID al Dipòsit Digital de Documents (DDD) de la UAB

Fruit de la col·laboració entre el CEDID i la Biblioteca d'Humanitats de la UAB, el 2018 es va posar en marxa, en el marc del DDD, un portal propi del centre, al qual es van incorporant progressivament les publicacions amb accés obert produïdes per membres del centre:

[Accés al portal del CEDID al DDD](#)

### Arxiu de fonts orals

Fruit dels projectes *Memòria d'un moviment: els estudiants catalans contra Franco* –finançat per l'AGAUR i desenvolupat el 2006- i *Construint la ciutat democràtica: el moviment veïnal durant el tardofranquisme i la transició (1964-1980)* –realitzat els anys 2008 i 2009, en el marc d'un conveni entre la Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya, la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC) i la UAB-, el CEDID és dipositari de dos fons de fonts orals constituïts, en conjunt, per desenes d'entrevistes a activistes d'ambdós moviments. Els fons estan oberts a consulta pública presencial a la seu del centre.

[Més informació](#)

### Altres eines de comunicació

El CEDID compta des del 2017 amb el seu propi **canal de Youtube**, al qual es van incorporant els enregistraments de les diverses activitats públiques realitzades pel centre, amb l'objectiu d'afavorir la difusió dels seus continguts i, d'aquesta manera, de les aportacions científiques que s'hi realitzen.

El centre també difon convocatòries i informacions pròpies i d'altres grups de recerca a través de **Twitter** i **Facebook**.



18  
19

**CENTRE D'ESTUDIS SOBRE  
DICTADURES I DEMOCRACIES**

Mòdul de Recerca A  
Parc de Recerca de la UAB  
08193 Bellaterra  
(Cerdanyola del Vallès)

***Telèfon***  
935868820

***Correu electrònic***  
cedid@uab.cat

***Lloc web***  
<http://centresderecerca.uab.cat/cedid/>